

Dávid Ferenc munkásságának kicsi, de fontos része a RÉKE egyesületben betöltött szerepe. A műemlékvédelemben személye még a pályája első két, Sopronban eltöltött évtizede alatt „intézménnyé” vált. A Szakál Ernő szobrász-restaurátorművésszel, az Országos Műemléki Felügyelőség építészeivel, kivitelezőivel, restaurátorokkal a hatvanas-hetvenes években kialakított épületkutatási módszert a széles műemlékes szakma számára megismerhetővé tették az általa szervezett, nagy népszerűségnek örvendő soproni továbbképzések. Ezekben a konferenciákon a nyolcvanas évektől már vele együtt dolgozó, tőle gyakorlati tapasztalatokat szerző fiatal kutatókkal együtt mutatta be a soproni helyszíneket és a friss kutatási eredményeket. Egykori kollégáival azután is intenzív maradt a kapcsolata, miután az MTA Művészettörténeti Intézetében folytatta pályafutását. Ezután a műemlékvédelem területén elsősorban forráskutatásra, konzultációs szakértésekre koncentrált tevékenysége, de számára és számunkra is mindig élményt jelentett, ha ellátogatott valamelyikünk kutatásának helyszínére, hasznos tanácsaival, gondolkodást serkentő kérdéseivel segítve a további munkát.

Örökség? Műemlék? Védelem? A kutatás szerepe a műemlékvédelemben. (2012. 10. 29.) Kerekasztal-beszélgetés. Résztvevők: Dávid Ferenc művészettörténész (Budapest), Emődi Tamás építész-művészettörténész (Nagyvárad), Krcho János építész, egyetemi tanár (Kassa), Fülöp András régész (Budapest).

Fotó: G. Lászlai Judit

Látogatás a soproni Szakál életmű kiállításon 2013. Fotó: G. Lászy Judit

Az ezredforduló után a műemlékvédelem súlypontja a hatósági munkára helyeződött. A tudományos munkában a helyszíni kutatás – elsősorban a falkutatás – lehetősége beszűkült, nehézségekbe ütközik a források hiánya és a megváltozott jogi környezet, nem kis részben a két előbbi következtében kialakult társadalmi szemlélet miatt. Az utolsó évtizedben a műemlékvédelem állami intézményrendszerét felszámolták. A területen dolgozó szakemberek utánpótlása, a szakmai továbbképzések lehetősége lényegében megszűnt.

2009-ben a szakterületet képviselő néhány művészettörténész, régész és építész megalakította az egyesületet, amely a műemlékvédelem területén dolgozó kutatókat egyesítő egyetlen szakmai szervezet. Elsődleges céljául tűzte ki, hogy megismertesse az épületkutatásnak a műemlékek gyakorlati védelmében való alapvető szerepét. Dávid Ferenc széles körben elismert személye, szakmai tekintélye, s nem utolsósorban közvetlen stílusa a fiatalabb, vele eddig még csak távolabbi kapcsolatban álló kollégák számára is vonzóvá tette a közös munkát. Nem volt kérdés, Ferit választottuk elnöknek, s ezt a tisztséget haláláig betöltötte.

A RÉKE tevékenységének gerincét a FUGA Építészeti Központban havi rendszerességgel tartott estek jelentik. Feri Nagy Bálinthoz és Winkler Barnához fűződő baráti kapcsolatainak és szakmai hitelének köszönhető, hogy befogadást nyertünk a FUGÁ-ba, amely tevékenységének széles palettáját így műemléki témájú eseményekkel, konferenciákkal színesíthetjük.

A jórészt Dávid Ferenc által kialakított összetett kutatási szemlélet szerint alakulnak estjeink programjai. A folyamatban részt vevő szakterületek képviselői (művészettörténészek, régészek, restaurátorok, építészek) mind lehetőséget kapnak, hogy

Feri vezetése az átadás előtt álló Zeneakadémián. Mellette Magyarai Éva építész, a helyreállítás egyik tervezője. 2014. Fotó: G. Lászlay Judit

munkabeszámolókat, előadásokat tartsanak. Feri többször előadóként is szerepelt, de a beszámolókat utáni hozzászólásai, kiegészítései élményszámba mentek. Hatalmas ismeretanyagából merítve sokszor tágabb kontextusba helyezve az elhangzott témát új, további kutatási lehetőséget is javasolt.

Oroszlánrészt vállalt a helyszíni látogatásokban is. Elnöke volt a Szakál Ernő szellemi és materiális hagyatékát őrző alapítványnak, amely 2013-ban a soproni Lábasházban életmű kiállítást rendezett. Nagy élményt jelentett Feri kiállítás-vezetése, amely után ellátogattunk a Szakál-tanítvány Faragó János kőfaragó műhelyébe Peresztegre, ahol a rendezett hagyatékot őrzik. A szerkesztési ábrák, modellek és szerszámok között Feri elbeszélése érzékletesen vetítette eléink azt a világot, környezetet, amely egykor szakemberek tucatjait vonzotta a műemlékvédelem területére.

A Zeneakadémia helyreállításában való részvétel Dávid Ferenc munkásságában lényeges időszak volt. 2014 januárjában a tervezőkkel együtt helyszíni vezetést tartott számunkra. Ez a látogatás és lebilincselő előadásmódja felvillanhatta számunkra a műemlékes munka legszebb feladatát: a források ismeretében a restaurátori feltárások értelmezése és a folyamatban résztvevő számos szakág képviselőivel közösen tartott konzultációk során a végleges állapot kialakításában való aktív részvételt. A mostanában kevésbé hatékony helyszíni jelenléttel járó tevékenységet végző, fiatalabb kollégák számára inspiráló, reménykeltő „továbbképzés” volt.

Az egyesület a megváltozott körülmények miatt szakmai érdekképviselő szerepét is felvállalja. Dávid Ferenc elnökként ebben is fontos szerepet vállalt. Noha idegenkedett ettől, mégis, a RÉKE elnökeként kormányzati fórumokon, parlamenti egyeztetéseken az egyesület képviselőjeként érvet a műemlékvédelem tudományos tevékenységének elismertetése, fontossága érdekében.

2020 februárjában már nélküle tartottuk harmadik konferenciánkat a FUGÁ-ban, amelynek témája pontosan az, amit Feri is az egyesület alapvető feladatának tartott: „A falkutatás elmélete és gyakorlata a műemlékvédelemben.” Kollégánk, mesterünk és sokunknak barátja is volt. Az előadásokat tartalmazó kötetet emlékének ajánljuk.

RÉKE rendezvény után a FUGÁ-ban 2018. március. Fotó: Hack Róbert